

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στην πρόταση νόμου «Για την καθιέρωση της Απλής Αναλογικής ως Εκλογικού Συστήματος για την εκλογή Βουλευτών»**

### Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Το ΚΚΕ από την ίδρυσή του υποστηρίζει την καθιέρωση ενός πάγιου εκλογικού συστήματος, με το οποίο θα επιτυγχάνεται η αντιστοιχία ψήφων του εκλογικού σώματος και βουλευτικών εδρών των κομμάτων και θα δίνεται η δυνατότητα εκπροσώπησης στη Βουλή όλων των υπαρκτών πολιτικών τάσεων και δυνάμεων που παίρνουν μέρος στις εκλογές. Τέτοιο εκλογικό σύστημα είναι η απλή αναλογική.

Ποτέ σχεδόν στα 180 και πλέον χρόνια ύπαρξης του νεότερου Ελληνικού Κράτους δεν κατοχυρώθηκε η ελεύθερη και ανόθευτη εκλογική έκφραση του λαού. Διαχρονικά οι κυρίαρχες δυνάμεις, έχουν χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα για να υπαρπάξουν την λαϊκή συγκατάθεση και να περιβάλλουν την εξουσία τους με έναν διάτρητο κοινοβουλευτικό μανδύα. Βασικό εργαλείο για την αλλοίωση και τη νόθευση του εκλογικού φρονήματος είναι το εκλογικό σύστημα που κάθε φορά επιλέγεται. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε όλες σχεδόν τις μεταπολεμικές εκλογές χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικά εκλογικά συστήματα που είχαν όμως ως κοινό τους γνώρισμα τη λαφυραγώγηση της λαϊκής ψήφου, την κλοπή των βουλευτικών εδρών από τα μικρότερα κόμματα υπέρ των μεγαλύτερων και τελικά τη νόθευση της λαϊκής κυριαρχίας που υποτίθεται ότι κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα. Η παραμόρφωση του λαϊκού φρονήματος από τους εκλογικούς νόμους έγινε πάντοτε στο όνομα της εξασφάλισης αυτοδυναμίας, σταθερής και ισχυρής κυβέρνησης.

Η επιδίωξη ισχυρής και σταθερής κυβέρνησης που στηρίζεται σε καλπονοθευτικά εκλογικά συστήματα ήταν ένα από τα πιο βασικά εργαλεία, όχι όμως και το μοναδικό, για τη σταθεροποίηση και ισχυροποίηση του αστικού πολιτικού συστήματος στις κάθε φορά συγκεκριμένες ιστορικές και συνθήκες που διαμορφώνονταν στη χώρα μας.

Η αλλαγή του εκλογικού νόμου και η αντικατάστασή του με παραλλαγή του γερμανικού εκλογικού συστήματος που προωθεί η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ κινείται στην ίδια λογική. Από τη μια πλευρά επιχειρείται η ελέω εκλογικού νόμου εξασφάλιση αυτοδυναμίας, από την άλλη, με πιο εκλεπτυσμένους τρόπους, η χειραγώγηση της συνείδησης του λαού, η παρεμπόδιση της ριζοσπαστικοποίησης της και ο εγκλωβισμός της στην κυρίαρχη πολιτική και τα πρόσωπα που την εκφράζουν. Εναρμονίζεται με τις αλλαγές στη νέα διοικητική οργάνωση της χώρας, για την πιο αποτελεσματική προώθηση των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων. Ταυτόχρονα, με πρόσχημα τη διαφάνεια, προωθείται η παρέμβαση στα οικονομικά και τη λειτουργία των κομμάτων.

Είναι στο σύνολό τους αλλαγές που στοχεύουν στην ισχυροποίηση του αστικού πολιτικού συστήματος στις νέες συνθήκες. Είναι πράγματι εντυπωσιακό το πόσα απίθανα εκλογικά συστήματα έχουν εφαρμοστεί στη χώρα μας με την πρόφαση του σχηματισμού ισχυρών στη Βουλή Κυβερνήσεων. Σε δεκάδες ανέρχονται κάθε φορά οι έδρες με τις οποίες προμοδοτείται το πρώτο κόμμα, το οποίο την πρώτη θέση την οφείλει, συνθήκως ή σε μεγάλο

βαθμό, στα διλήμματα του εκλογικού νόμου.

Είναι χαρακτηριστικό ότι εντελώς κυνικά τόσο ο ν. 3231/2004 της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ όσο και ο τροποποιητικός νόμος 3636/2008 της κυβέρνησης της ΝΔ μιλούν ρητά για «μπόνους» 40 και 50 εδρών αντίστοιχα υπέρ του πρώτου κόμματος.

Για να υπάρξει, όσο αυτό είναι δυνατό μέσα στο γενικότερο πλαίσιο στο οποίο διεξάγονται οι εκλογές, αντιστοιχία ψήφων και εδρών, προτείνουμε στη Βουλή την πρόταση νόμου για τη θεσμοθέτηση της απλής αναλογικής, ως πάγιου εκλογικού συστήματος.

Στα πλαίσια του ισχύοντος Συντάγματος και με την παραδοχή των ήδη προσδιορισμένων εκλογικών περιφερειών προτείνουμε την ψήφιση συστήματος απλής αναλογικής σε τρεις κατανομές, όπου όλα τα κόμματα που συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία θα διεκδικούν έδρες και στη δεύτερη και στην τρίτη κατανομή, στην βάση των αχρησιμοποίητων υπολοίπων από την κάθε προηγούμενη κατανομή, χωρίς αποκλεισμούς και αποκλειστικές ρήτρες (κατάργηση του ορίου 3% προκειμένου ένας εκλογικός σχηματισμός να μπορεί να συμμετέχει στην κατανομή των εδρών) και ασφαλώς χωρίς την οποιαδήποτε προμοδότηση σε έδρες του πρώτου σε ψήφους ή οποιουδήποτε άλλου κόμματος.

Στην πρώτη κατανομή, έδρα παραχωρείται μόνον αν κάποιος συνδυασμός συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο. Εκλογικό μέτρο κάθε εκλογικής περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων και των μονοεδρικών, είναι το ακεραίο πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψήφων στην περιφέρεια δια του αριθμού των εδρών της. Το προτεινόμενο σύστημα έχει την καινοτομία ότι στις μονοεδρικές περιφέρειες καταργείται η ρύθμιση που ισχύει, σύμφωνα με την οποία στις μονοεδρικές περιφέρειες η έδρα παραχωρείται στο συνδυασμό που έλαβε τη σχετική πλειοψηφία των ψήφων. Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και στις μονοεδρικές, κατά την 1η κατανομή θα πρέπει, πράγμα απίθανο, κάποιος σχηματισμός για να πάρει την έδρα, να συγκεντρώσει ψήφους ίσους ή τουλάχιστον με το εκλογικό μέτρο. Σε διαφορετική περίπτωση η έδρα μένει αδιάθετη και παραχωρείται στη 2η ή στην 3η κατανομή.

Για την κατανομή των εδρών στη β' κατανομή λαμβάνονται υπόψη τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα των κομμάτων από την πρώτη κατανομή, σε κάθε μείζονα περιφέρεια.

Με τον τρόπο αυτόν τα μεγάλα κόμματα δεν χρησιμοποιούν στη δεύτερη κατανομή όλες τις ψήφους που έχουν λάβει στη μείζονα περιφέρεια, αλλά τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους, όπως και τα μικρά κόμματα.

Με την εφαρμογή της μεθόδου των υπολοίπων, ο διαιρετέος του εκλογικού μέτρου αποτελείται από το άθροισμα των υπολοίπων των κομμάτων της δεύτερης κατανομής, οι δε έδρες κάθε κόμματος προκύπτουν από το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των υπολοίπων του κόμματος από τις ελάσσονες περιφέρειες της μείζονος δια του εκλογικού μέτρου.

Στην τρίτη κατανομή λαμβάνονται υπόψη τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα από τη β' κατανομή τα οποία έχει κάθε κόμμα της τρίτης κατανομής και όχι το σύνολο των ψήφων που έλαβε κάθε κόμμα σε όλη την Επικράτεια.

Έτσι με την πρόβλεψη της γ' κατανομής για τις αδιάθετες έδρες που απομένουν από τη β' κατανομή, αυτές μοιράζονται σε όλα τα κόμματα που μετέχουν στη γ' κατανομή, κατά το λόγο της εκλογικής τους δύναμης.

Στα πλαίσια της κατάργησης των όποιων ρητρών αποκλείουν έναν κομματικό σχηματισμό που έλαβε μέρος στην εκλογική διαδικασία από την κατανομή των εδρών, καταργείται η σήμερα ισχύουσα μέθοδος αποκλεισμού από την κατανομή των εδρών των κομμάτων που δεν συγκέντρωσαν το 3% των εγκύρων ψήφων στη χώρα.

#### Άρθρο 1

Ρυθμίζεται ότι ο αριθμός των εδρών σε όλη την Επικράτεια ορίζεται σε τριακόσιους (300) το σύνολο των οποίων κατανέμεται σε εκλογικές περιφέρειες και καταργείται κάθε άλλη διάταξη που έχει σχέση με την εκλογική βουλευτών Επικρατείας.

#### Άρθρο 2

Προβλέπεται η κατάργηση του σταυρού προτίμησης και η καθιέρωση της λίστας. Στη δήλωση των συνδυασμών των σχηματισμών που μετέχουν στις εκλογές η αναγραφή των υποψηφίων γίνεται με τη σειρά που προτείνονται από τα αρμόδια όργανα του κάθε κόμματος. Και έτσι ανακηρύσσονται από τον Άρειο Πάγο. Στη συνέχεια οι έδρες που παραχωρούνται σε κάθε εκλογικό συνδυασμό καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους αυτού κατά τη σειρά που έχουν προταθεί και ανακηρυχθεί.

#### Άρθρο 3

Ρυθμίζεται η 1η κατανομή των εδρών με τις εξής κυρίως διαφοροποιήσεις από την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία:

α) Καταργείται η αποκλειστική από την κατανομή των εδρών ρήτρα του 3%, η οποία δεν συμβιβάζεται με το σύστημα της απλής αναλογικής.

β) Καταργείται το μπόνους των 40 και 50 εδρών αντίστοιχα που δίνεται στο πρώτο σε ψήφους κόμμα σε όλη την Επικράτεια.

γ) Καταργείται η ρύθμιση που ισχύει σήμερα, σύμφωνα με την οποία την έδρα στις μονοεδρικές περιφέρειες καταλαμβάνει ο σχηματισμός που έλαβε τη σχετική πλειοψηφία των ψήφων. Με δεδομένο ότι στην 1η κατανομή, σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων και των μονοεδρικών, έδρα παραχωρείται μόνον αν κάποιος έχει συγκεντρώσει ψήφους ίσους τουλάχιστον με το εκλογικό μέτρο, το πλέον βέβαιο είναι, με βάση και τον υπολογισμό του εκλογικού μέτρου, ότι στις μονοεδρικές περιφέρειες οι έδρες θα παραμείνουν αδιάθετες κατά την 1η κατανομή και θα διανέμονται στα πλαίσια της 2ης και 3ης κατανομής.

δ) Καθιερώνεται πέραν της μιας και μοναδικής κατανομής, δεύτερη και τρίτη κατανομή των εδρών.

#### Άρθρο 4

Προβλέπεται 2η κατανομή εδρών, όπου διανέμονται οι έδρες που έμειναν αδιάθετες από την 1η κατανομή, με βάση τα αξιοποιηθέντα, μετά την ολοκλήρωση της 1ης κατανομής, υπόλοιπα.

#### Άρθρο 5

Προβλέπεται η 3η κατανομή εδρών, στην οποία διανέμονται οι τυχόν αδιάθετες έδρες μετά την ολοκλήρωση και της 2ης κατανομής, όπου χρησιμοποιείται η ίδια μέθοδος των αξιοποιηθέντων υπολοίπων, όπως και στη 2η κατανομή, στη βάση του μεγαλύτερου αξιοποιηθέντος από τη 2η κατανομή υπολοίπου.

#### Άρθρο 6

Διατηρείται σε ισχύ η διάταξη για την ποσόστωση των υποψηφίων από τα δύο φύλα και η ρύθμιση εντάσσεται στο σχετικό άρθρο της κωδικοποίησης της εκλογικής νομοθεσίας (άρθρο 34 παρ. 4 του π.δ. 96/2007). Ασφαλώς θεωρούμε ότι το θέμα της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με τεχνητό τρόπο. Η ισότιμη συμμετοχή θα προωθείται μόνο στο βαθμό που θα προωθείται η ουσιαστική ισοτιμία των γυναικών σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο.

#### Άρθρο 7

Καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του παρόντος με βάση το άρθρο 54 του Συντάγματος, εξαιρώντας το άρθρο 6 που η έναρξη ισχύος του ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 3636/2008 (ΦΕΚ 11 Α') (άρθρο 3), που καθιέρωσε την ποσόστωση.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2010

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Αλεξάνδρα Παπαρήγα  
Ιωάννης Γκιόκας  
Ιωάννης Ζιώγας  
Κώστας Καζάκος  
Σοφία Κаланτίδου  
Λιάνα Κανέλλη  
Νικόλαος Καραθανασόπουλος  
Διαμάντω Μανωλάκου  
Γεώργιος Μαρίνος  
Γεώργιος Μαυρίκος  
Νικόλαος Μωραΐτης  
Απόστολος Νάνος  
Βέρα Νικολαΐδου  
Νικόλαος Παπακωνσταντίνου  
Αθανάσιος Παφίλης  
Ιωάννης Πρωτούλης  
Σταύρος Σκοπελίτης  
Αντώνιος Σκυλλάκος  
Άγγελος Τζέκης  
Σπυρίδων Χαλβατζής  
Χαράλαμπος Χαράλαμπος

## ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

### **Για την καθιέρωση της Απλής Αναλογικής ως Εκλογικού Συστήματος για την εκλογή Βουλευτών**

#### **Άρθρο 1**

#### **Αριθμός βουλευτών – Βουλευτικές έδρες Κατάργηση των Βουλευτών Επικρατείας**

1. Στο άρθρο 2 του π.δ. 96/2007 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

Α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του π.δ. 96/2007 τροποποιείται ως εξής:

«1. Ο αριθμός των βουλευτών σε όλη την επικράτεια ορίζεται σε τριακόσιους (300), το σύνολο των οποίων εκλέγονται σε εκλογικές περιφέρειες στις οποίες οι αντίστοιχες βουλευτικές έδρες κατανέμονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 έως και 5 του άρθρου αυτού.»

Β. Η παράγραφος 5 του άρθρου 2 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι έδρες που απομένουν αδιάθετες προστίθενται ανά μία ώπου να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός των τριακοσίων (300) εδρών, που καθορίζεται στην παράγραφο 1, στις εκλογικές περιφέρειες, που παρουσιάζουν κατά σειρά το μεγαλύτερο υπόλοιπο.»

2. Καταργείται το άρθρο 3 του π.δ. 96/2007, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που έχει σχέση με την εκλογή Βουλευτών Επικρατείας.

#### **Άρθρο 2**

#### **Κατάργηση του σταυρού προτίμησης Καθιέρωση της λίστας**

Α. το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 34 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη δήλωση οι υποψήφιοι αναγράφονται υποχρεωτικά με τη σειρά που προτείνονται από τα αρμόδια όργανα των κομμάτων που προβλέπονται από τα παραπάνω εδάφια 1 και 2 της παραγράφου αυτής και ανακηρύσσονται.»

Β. Από το π.δ. 96/2007 καταργούνται όλες οι διατάξεις που έχουν σχέση με την εκλογή βουλευτών με βάση το σύστημα του σταυρού προτίμησης.

#### **Άρθρο 3**

#### **Πρώτη κατανομή εδρών**

Το άρθρο 98 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από την επόμενη ημέρα της ψηφοφορίας αρχίζει από το αρμόδιο πρωτοδικείο η συγκέντρωση και κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής, σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Το πρωτοδικείο, μόλις συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα όλων των εφορευτικών επιτροπών της εκλογικής περιφέρειας, περιοριζόμενο σε αρίθμηση των ψήφων, συντάσσει τον από την παράγραφο 7 προβλεπόμενο πίνακα αποτελεσμάτων, για χρήση της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής, η οποία ενεργεί όλες τις κατανομές των εδρών.

3. Οι έδρες κάθε εκλογικής περιφέρειας κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών και των μεμονωμένων υποψηφίων αυτής, ανάλογα με την εκλογική δύναμη καθενός

συνδυασμού ή μεμονωμένου υποψηφίου.

4. Για το σκοπό αυτόν διαιρείται το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε εκλογικής περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων και των μονοεδρικών, με τον αριθμό των εδρών της. Το πηλίκο της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, δηλαδή το σύνολο των υπέρ αυτού εγκύρων ψηφοδελτίων στην περιφέρεια και λαμβάνει κάθε συνδυασμός τόσες έδρες, όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη. Μεμονωμένος υποψήφιος που έλαβε ψήφους ίσους ή περισσότερους από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα.

5. Οι έδρες που παραχωρούνται σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους τούτου του άρθρου σε κάθε συνδυασμό καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους αυτού κατά τη σειρά που οι υποψήφιοι αυτοί έχουν προταθεί και ανακηρυχθεί.

6. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψηφίους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο έδρες όσοι οι υποψήφιοι του.

7. Το πρωτοδικείο (σε συμβούλιο) συντάσσει, για κάθε εκλογική περιφέρεια, που είναι αρμόδιο, πίνακα των αποτελεσμάτων αυτής, που περιέχει:

α) τον αριθμό των γραμμένων εκλογέων στην εκλογική περιφέρεια,

β) το συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν σε αυτήν,

γ) τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων,

δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,

ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων,

στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού και κάθε μεμονωμένου υποψηφίου, δηλαδή το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων που δόθηκαν στον καθέναν από αυτούς στην εκλογική περιφέρεια. Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί των αυτοτελών κομμάτων που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και ακολουθούν οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο, τα μέλη και τον γραμματέα.

8. Όταν καταρτίζεται ο πίνακας, είναι δυνατόν να είναι παρόντες από ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό ή και μεμονωμένο υποψήφιο.

9. Επικυρωμένο αντίγραφο του πιο πάνω πίνακα, που καταρτίζεται μέσα στο συντομότερο χρόνο, στέλνεται αμέσως από τον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

10. Με βάση τους πίνακες η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή κατανέμει τις έδρες σύμφωνα με την πρόβλεψη της παραγράφου 2 του άρθρου 101.

11. Κατά την αληθή έννοια της διατάξεως της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και των άρθρων 98 έως 100, κατά τη σύνταξη, ανά εκλογική περιφέρεια των πινάκων αποτελεσμάτων από τα αρμόδια δικαστήρια κατά την κατανομή των εδρών, καθώς και για τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου, τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα.»

#### Άρθρο 4 Δεύτερη κατανομή εδρών

Το άρθρο 99 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν μετά την κατανομή των εδρών που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου σε κάθε εκλογική περιφέρεια παρέμειναν αδιάθετες έδρες (σε αυτές περιλαμβάνονται και αυτές που δεν έχουν διατεθεί, σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 6 του προηγούμενου άρθρου), ενεργείται κατανομή των αδιάθετων εδρών κατά μείζονες εκλογικές περιφέρειες σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Όλη η Επικράτεια διαιρείται στις παρακάτω δεκατρείς μείζονες εκλογικές περιφέρειες:

1. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Έβρου,
- β) Ροδόπης,
- γ) Ξάνθης,
- δ) Δράμας και
- ε) Καβάλας.

2. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες:

α) Α' Θεσσαλονίκης και Β' Θεσσαλονίκης και τις περιφέρειες των νομών:

- α) Σερρών,
- β) Χαλκιδικής,
- γ) Κιλκίς,
- δ) Πέλλας,
- ε) Ημαθίας και
- στ) Πιερίας.

3. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Φλώρινας,
- β) Κοζάνης,
- γ) Καστοριάς και
- δ) Γρεβενών.

4. Περιφέρεια Ηπείρου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Ιωαννίνων,
- β) Άρτας,
- γ) Θεσπρωτίας και
- δ) Πρέβεζας.

5. Περιφέρεια Θεσσαλίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Λάρισας,
- β) Μαγνησίας,
- γ) Τρικάλων και
- δ) Καρδίτσας.

6. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Κέρκυρας,
- β) Λευκάδας,
- γ) Κεφαλληνίας και
- δ) Ζακύνθου.

7. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Αιτωλοακαρνανίας,
- β) Αχαΐας,
- γ) Ηλείας.

8. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Φθιώτιδας,

β) Ευρυτανίας,

γ) Φωκίδας,

δ) Βοιωτίας και

ε) Εύβοιας.

9. Περιφέρεια Απικής, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες:

- α) Α' Αθηνών,
- β) Β' Αθηνών,
- γ) Α' Πειραιώς,
- δ) Β' Πειραιώς και
- ε) του Νομού Απικής.

10. Περιφέρεια Πελοποννήσου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Κορινθίας,
- β) Αργολίδας,
- γ) Αρκαδίας,
- δ) Μεσσηνίας και
- ε) Λακωνίας.

11. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Λέσβου,
- β) Χίου και
- γ) Σάμου.

12. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Κυκλάδων και
- β) Δωδεκανήσων και

13. Περιφέρεια Κρήτης, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Χανίων,
- β) Ρεθύμνης,
- γ) Ηρακλείου και
- δ) Λασιθίου.

3. Οι αδιάθετες έδρες σύμφωνα με την παράγραφο 1 σε κάθε εκλογική περιφέρεια κατανέμονται με βάση τα χρησιμοποιήσιμα υπόλοιπα όλων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων σε κάθε μείζονα περιφέρεια. Για το σκοπό αυτόν αθροίζεται το χρησιμοποιήσιμο υπόλοιπο που έλαβαν στη μείζονα περιφέρεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί και το άθροισμά τους διαιρείται με τον αριθμό των αδιάθετων εδρών. Το πηλίκο από τη διαίρεση, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο στη μείζονα περιφέρεια και λαμβάνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός από την κατανομή αυτή τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στο άθροισμα των χρησιμοποιήσιμων υπολοίπων του.

4. Η κατανομή των εδρών που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, στις ελάχιστον εκλογικές περιφέρειες της μείζονος, γίνεται κατά σειρά μεγέθους των χρησιμοποιήσιμων από την πρώτη κατανομή υπολοίπων σε κάθε ελάχιστον περιφέρεια, ξεκινώντας από τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων που στη μείζονα περιφέρεια έχουν κατά σειρά το μικρότερο συνολικό αριθμό υπολοίπων.

5. Αν σε κάποια εκλογική περιφέρεια δεν ανακηρύχθηκε συνδυασμός κάποιου από τα κόμματα ή συνασπισμούς ή ανακηρύχθηκε αλλά περιλαμβάνει ελαττωμένο αριθμό υποψηφίων, που όλοι πήραν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, όλες οι αδιάθετες έδρες της εκλογικής αυτής περιφέρειας παραχωρούνται στους συνδυασμούς των υπολοίπων κομμάτων και συνασπισμών.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που οι υποψήφιοι κάποιου ή



και όλων των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών, που δεν έλαβαν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, είναι λιγότεροι από τις έδρες που έχουν παραχωρηθεί στους συνδυασμούς αυτούς από τη δεύτερη κατανομή.

7. Σε κάθε περίπτωση ισοψηφίας κομμάτων και συνασπισμών αυτών κατά την προσκύρωση ή παραχώρηση εδρών (εφόσον οι διαθέσιμες έδρες είναι λιγότερες από αυτούς που ισοψήφησαν), γίνεται κλήρωση από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή και θεωρούνται ότι ευνοήθηκαν από τον κλήρο αυτοί που βγήκαν από την κληρωτίδα.

8. Οι έδρες που παραχωρούνται σε κάθε συνδυασμό, σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, καταλαμβάνονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 98.»

### **Άρθρο 5** **Τρίτη κατανομή εδρών**

Το άρθρο 100 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν μετά τη δεύτερη κατανομή των εδρών, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, παραμείνουν αδιάθετες έδρες, ενεργείται τρίτη κατανομή από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Για την κατανομή των αδιάθετων εδρών του προηγούμενου άρθρου αθροίζεται το σύνολο των αχρησιμοποίητων υπολοίπων που έλαβαν σε κάθε μείζονα εκλογική περιφέρεια όλα τα κόμματα και οι συνασπισμοί που μετέχουν στις εκλογές και το άθροισμα αυτό διαιρείται με τον αριθμό των υπολοίπων αδιάθετων εδρών. Το πηλίκο αυτής της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με το οποίο κατανέμονται οι υπόλοιπες αδιάθετες έδρες. Με το εκλογικό αυτό μέτρο διαιρείται χωριστά το σύνολο των αχρησιμοποίητων υπολοίπων από τη β' κατανομή κάθε κόμματος ή συνασπισμού και κάθε κόμμα ή συνασπισμός παίρνει τόσες έδρες όσες φορές περιέχεται το εκλογικό μέτρο στο άθροισμα των αχρησιμοποίητων από τη β' κατανομή υπολοίπων σε όλες τις μείζονες εκλογικές περιφέρειες της χώρας.

3. Η κατανομή των εδρών που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού στις ελάχιστονες περιφέρειες γίνεται κατά σειρά μεγέθους του συνόλου των αχρησιμοποίητων από τη δεύτερη κατανομή υπολοίπων σε όλες τις μείζονες εκλογικές περιφέρειες, ξεκινώντας από τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων που έχουν κατά σειρά το μικρότερο συνολικό αριθμό υπολοίπων.

4. Οι έδρες που τυχόν μένουν αδιάθετες και ύστερα από την τρίτη κατανομή προσκυρώνονται ανά μία μέχρι εξαντλήσεώς τους σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο. Η κατανομή των εδρών αυτών στις ελάχιστονες εκλογικές περιφέρειες γίνεται με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

5. Οι έδρες που προσκυρώνονται σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους αυτών σύμφωνα με όσα ορίζονται από την παράγραφο 5 των άρθρων 98 και 99.»

### **Άρθρο 6**

Στο τέλος της παραγράφου 34 του π.δ. 96/2007 προτίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

« Για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών αυτοτελών κομμάτων, συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων και ανεξαρτήτων ο αριθμός των υποψηφίων βουλευτών από κάθε φύλο ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού του αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού σε ολόκληρη την Επικράτεια. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.»

### **Άρθρο 7**

Η ισχύς του παρόντος νόμου διέπεται από το άρθρο 54 του Συντάγματος, με εξαίρεση το άρθρο 6, η ισχύς του οποίου ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 3636/2008 (ΦΕΚ 11 Α', 1.2.2008).

Αθήνα, 11 Μαΐου 2010

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Αλεξάνδρα Παπαρήγα  
Ιωάννης Γκιόκας  
Ιωάννης Ζιώγας  
Κώστας Καζάκος  
Σοφία Καλαντίδου  
Λιάνα Κανέλλη  
Νικόλαος Καραθανασόπουλος  
Διαμάντω Μανωλάκου  
Γεώργιος Μαρίνος  
Γεώργιος Μαυρικός  
Νικόλαος Μωραϊτης  
Απόστολος Νάνος  
Βέρα Νικολαΐδου  
Νικόλαος Παπακωνσταντίνου  
Αθανάσιος Παφίλης  
Ιωάννης Πρωτούλης  
Σταύρος Σκοπελίτης  
Αντώνιος Σκυλλάκος  
Άγγελος Τζέκης  
Σπυρίδων Χαλβατζής  
Χαράλαμπος Χαράλαμπος